

Landskap: Halland Upptecknare: se svaren!
Härad: Div. häradar Berättare: _____
Socken: " socknar Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: 1948 Född år _____ i _____

Grädans inbärgrung i äldre tid.

Var på duf 63. s. 1-17

Fjäre hd s. 1-2.
" " s. 3-4
Halmstad hd s. 5-6
Hök hd s. 7-9
" hd s. 10-11
Tönnersjö hd s. 12-15
Årstad hd s. 16-17

161.

Hra. nr M. 10812

Acc. nr M 188431

LUF 63

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: Halland

Härad: Jönköping

Socken: Jönköping 216/1116

Upppteckningsår: 1120

Uppgifterna lämnade av

Namn: Albert Johansson

Adress: 221 Godstads

Födelseår och födelseort: 1892 Fagurel, Fagurel

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och yad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Stilen bör jämföras med den i svaren a LUF 62! [Namn fämes ej i uppgiften]

Frågor:

Svar:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplanor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter omnämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Med ragn

Läddsladan

bara marken runid
halm ladd under söden
jordgolv

Ja.

Kunna finnas ej någon logbalk
redan hellet rände tröskverk inköpt
för att vara dyktis nödvändiga.

Frågor:

M18843:2

Svar:

7. Hur benämnes den person, som vid skördens inbärgning bringar sädeskärvarna (nekarna, banden) över logbalken (skiftet) in i det utrymme, där den otröskade säden skall förvaras?
8. Vad kallas den, som lämnar kärvarna vidare till den person, som lägger kärvarna i ordning i nämnda utrymme?
9. Vad kallas den person som lägger kärvarna i ordning?
10. Fingo även kvinnor eller minderåriga deltaga i detta arbete och i så fall på vilken plats i arbetskedjan?
11. Använde någon av dessa personer något redskap i arbetet? Vad kallades detta och av vad material var det? Beskrivning!
12. Har det använts tjugor eller krokar *enbart* av trä vid skördens inbärgning? När? Beskrivning och benämning!
13. Känner Ni till benämningen »lo(g)katt» eller »lakatt»? Vad betecknade den? Har den möjligtvis haft mer än en betydelse?
14. Vad vet Ni om plejla(prägla)visan, plejladansen, lo(g)-visan, plejlarnas sång på logen?
15. Känner Ni ordet »stabbe» (»sto») eller sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?
16. Känner Ni ordet »stäle» el. sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?

Hadde ej någon särskild
benämning

Hadde läggare

Ja ej någon särskild plats

Bara sina händer

Tjugor användes ej vid sädens inbärgning
utan när säden tröskats användes
dylika att skaka säden ur halmen
tj i samband med säden. utan före
i ~~vatten~~ tiden fanns lodjen (lokat)
mer allmänt.

~~Plejlarna~~ Plejla karlar na fingo
hålla takten som var olika om den
var två eller fyra.

Hadde var benämningen på den
samlade säden i ladan

Stäle var benämningen på det
fjärta laget säd i ~~den~~ ladan vilket
i sädesmekarna lades med roten ner

138

Acc. n:r M18843:3

LUF 63

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: Halland

Härad: Färe Härad

Socken: Förlanda 216/113c

Upppteckningsår: 1948

Uppgifterna lämnade av

Namn: Johs. Mattsson

Adress: Råj Bot 340 Fjärås

Födelseår och födelseort: 1868 Ökared Förlanda

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här, om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplanor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter omnämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

- 1 Körder in den med Härtan eller Ölsar
- 2 Kangolfvett. Inte på denna Ort
- 3 ja Bara marken Kanhändruza gamla Bräder o. d.
- 4 af Träplanor
- 5 ja Logbalk
- 6 ja omkring 1880 Börgade Hästtröskverk införas och med det fick de börga smänding med stäve-logar

Frågor:

7. Hur benämnes den person, som vid skördens inbärgning bringar sädeskärvarna (nekarna, banden) över logbalken (skiftet) in i det utrymme, där den otröskade säden skall förvaras?
8. Vad kallas den, som lämnar kärvarna vidare till den person, som lägger kärvarna i ordning i nämnda utrymme?
9. Vad kallas den person som lägger kärvarna i ordning?
10. Fingo även kvinnor eller minderåriga deltaga i detta arbete och i så fall på vilken plats i arbetskedjan?
11. Använde någon av dessa personer något redskap i arbetet? Vad kallades detta och av vad material var det? Beskrivning!
12. Har det använts tjugor eller krokar enbart av trä vid skördens inbärgning? När? Beskrivning och benämning!
13. Känner Ni till benämningen »lo(g)katt» eller »lakatt»? Vad betecknade den? Har den möjligtvis haft mer än en betydelse?
14. Vad vet Ni om plejla(prägla)visan, plejladansen, lo(g)-visan, plejlarnas sång på logen?
15. Känner Ni ordet »stabbe» (»sto») eller sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?
16. Känner Ni ordet »stäle» el. sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?

Svar:

M18843:4

7 Laren Eller lakaren

8 Laren (De ladda säden)

9 Lakaren

10 Javast kvinnor & minderåriga fick
kastat nekarna med händerna. Bort
på stabben där det var maktigast.

11 Nej inga redskap Bara händerna

12 Nej: men tjugor av trä användes
att festa halmen när de trask med prägl.
Reite tjuver kallades de13 Nej. Känner inte till den benämningen
här på denna trakt.14 Endast präglavisa. De tog hanvial och
slavat i var hand om halmen & framman
till15 Ja Stabbe: Var när säden var lagd
in Eller ladd kallades då (sästabbe)

16 Stäla var väl det ställe där säden låg

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: HallandHärad: HalmstadSocken: Holm 201/1176Uppteckningsår: 1948

Uppgifterna lämnade av

Namn: F. d. Fiskerius Johⁿ. JönssonAdress: Fästarp. Holm.Födelseår och födelseort: 1860 Holm

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här-om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplan-
kor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme
där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter om-
nämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex.
under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak
(t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

1. J. s. k. "ladderamn" i regel dragen av "stuter"
2. Loggolvet
3. Särskilt benämning
4. Är bara marken, med något "kalnstro" ovanpå
5. Logen bestod av lera
6. Detta kallades "lobolk"
7. I logen tröskades all säden med "pläjd"
8. Loggolvet i logen har ju ersatts av plankor eller cement.

Frågor:

M18843:6

Svar:

7. Hur benämnes den person, som vid skördens inbärgning bringar sädeskärvarna (nekarna, banden) över logbalken (skiftet) in i det utrymme, där den otröskade säden skall förvaras?
8. Vad kallas den, som lämnar kärvarna vidare till den person, som lägger kärvarna i ordning i nämnda utrymme?
9. Vad kallas den person som lägger kärvarna i ordning?
10. Fingo även kvinnor eller minderåriga deltaga i detta arbete och i så fall på vilken plats i arbetskedjan?
11. Använde någon av dessa personer något redskap i arbetet? Vad kallades detta och av vad material var det? Beskrivning!
12. Har det använts tjugor eller krokar *enbart av trä* vid skördens inbärgning? När? Beskrivning och benämning!
13. Känner Ni till benämningen »lo(g)katt» eller »lakatt»? Vad betecknade den? Har den möjligtvis haft mer än en betydelse?
14. Vad vet Ni om plejla(prägla)visan, plejladansen, lo(g)-visan, plejlarnas sång på logen?
15. Känner Ni ordet »stabbe» (»sto») eller sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?
16. Känner Ni ordet »stäle» el. sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?

7. *Stekare*

8. *Långare*

9. *Lavare*

10. *Som längre*

11. *Trättugor, sist använde vi 1893 kn.*

12. *Enre kom hemsommidh d. o. u. j. n.*

13. *Se 11a*

14. *Ja, benämningen "lokat" kom av: när den ene av 2 plöjlat "låg" tog med sin plöjel on halsen på den andre och "klämde" till på skof.*

15. *Stabbe kallades den plats där säden lades in.*

16. *Känner ej till detta ord.*

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Halland*Härad: *Häls*Socken: *Thunäred* *127/122c*Uppteckningsår: *1948*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Amanda Persson*Adress: *Blomkerel Thunäred*Födelseår och födelseort: *1877 Thunäreds socken*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här- om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplan- kor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter om- nämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

1. På vagn som drogs av *her* eller *oscar*
2. Loggolf
3. av bara marken
4. Av träplan- kor
5. Ja logbalk ~~fanns~~ fanns
6. Ja mycket *her* förändras de sista hundra åren. Bortom på 1890 talet började man träska med så kallade skift, och drogs av *oscar* eller *her* för en 15 år sedan har vi äng- förskan

Frågor:

7. Hur benämnes den person, som vid skördens inbärgning bringar sädeskärvarna (nekarna, banden) över logbalken (skiftet) in i det utrymme, där den otröskade säden skall förvaras?
8. Vad kallas den, som lämnar kärvarna vidare till den person, som lägger kärvarna i ordning i nämnda utrymme?
9. Vad kallas den person som lägger kärvarna i ordning?
10. Fingo även kvinnor eller minderåriga deltaga i detta arbete och i så fall på vilken plats i arbetskedjan?
11. Använde någon av dessa personer något redskap i arbetet? Vad kallades detta och av vad material var det? Beskrivning!
12. Har det använts tjugor eller krokar *enbart av trä* vid skördens inbärgning? När? Beskrivning och benämning!
13. Känner Ni till benämningen »lo(g)katt» eller »lakatt»? Vad betecknade den? Har den möjligtvis haft mer än en betydelse?
14. Vad vet Ni om plejla(prägla)visan, plejladansen, lo(g)-visan, plejlarnas sång på logen?
15. Känner Ni ordet »stabbe» (»sto») eller sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?
16. Känner Ni ordet »stäle» el. sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?

M18843:8

Svar:

7 Inget särskildt namn som jag vet

8 Nekarkärra

9 Låvaren

10 Ja kvinnor fingo alltid hjälpa till med detta arbete och särskilt nekarkärra.

man hjälper till vid 9 års ålder

11 Jag såg sällan någon använda något redskap i arbetet, gafflar.

12 Mycket sällan användes tjugor och de var i så fall enbart av trä.

13 Lakatt var en skämtsam uttryck. Prästherren fråga om man ville känna lakatten då tog han plejelen om halsen på en och klammade till.

14 Plejlarvisan har jag inte hört

15 Stabbe

talas om

Landskap: Skåne Upptecknat av: M 18843:9
Härad: Häls Adress: _____
Socken: Knäred Berättat av: Amanda Persson sid 2
Uppteckningsår: 1948 Född år 1877 i Knäred

16 Gård eller stället var det nedersta laget i
lagolvet då man börja lava selen som de hetta.
En del annat om skörden i forna tider kan kanske
vara av intresse att veta.

Då man hugg sålen fick man aldrig kringhugga
stycket man skulle alltså lämna några strån vid
den nere renen dessa strån varades i hop i en kurt
Kringhugg man stycket brödes det att den som åt
sålen av de strån som de blev mätt i stycket
blev så orolig och kastig.

Då man skördade äpplen och päron fick man aldrig
taga alla något skulle sitta kvar som offer åt
växtens gud. Numera är det nästan ingen som vet om
dessa för gamle rederna och heller ingen som bryr sig
om dem numera.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Halland*Härad: *Släke*Socken: *Rännestor 125/1196*Uppteckningsår: *1948*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Ricor Jansson*Adress: *Skottorp*Födelseår och födelseort: *1918, Vänge*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här- om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplan- kor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter om- nämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

*Med vagn**2 Laggolvet**3 Golvet utgjordes en bara mar-
ken**4 Stampat lergolv i lagun
men även planklagg fanns**5 Ja c:a 1.50 m. högt**6 Nej, teslutför inte*

Frågor:

M18843:11

Svar:

7. Hur benämnes den person, som vid skördens inbärgning bringar sädeskärvarna (nekarna, banden) över logbalken (skiftet) in i det utrymme, där den otröskade säden skall förvaras?
8. Vad kallas den, som lämnar kärvarna vidare till den person, som lägger kärvarna i ordning i nämnda utrymme?
9. Vad kallas den person som lägger kärvarna i ordning?
10. Fingo även kvinnor eller minderåriga deltaga i detta arbete och i så fall på vilken plats i arbetskedjan?
11. Använde någon av dessa personer något redskap i arbetet? Vad kallades detta och av vad material var det? Beskrivning!
12. Har det använts tjugor eller krokar *enbart av trä* vid skördens inbärgning? När? Beskrivning och benämning!
13. Känner Ni till benämningen »lo(g)katt» eller »lakatt»? Vad betecknade den? Har den möjligtvis haft mer än en betydelse?
14. Vad vet Ni om plejla(prägla)visan, plejladansen, lo(g)-visan, plejlarnas sång på logen?
15. Känner Ni ordet »stabbe» (»sto») eller sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?
16. Känner Ni ordet »stäle» el. sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?

7 Den som står i lass

8 Galt kräke (Galokräka)

9. "Lauere" (den som lade säden)

10. Både kvinnor o minderåriga hjälpte till i laggalvet, särskilt av "lång" säden.

11. Tjuga

12 Den som bringade kärvarna över logbalken använde tjuga

13 Man skände barn med lachatten

14 Plejlarna hade en avsländ sång på lofen enligt de gamle

15 Understa laget av säd i "laggalvet" kallades stabben

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Hallands*Härad: *Tönnebo*Socken: *Tönnebo* 129/1196Uppteckningsår: *1890—1898*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Arante Carlsson*Adress: *Tönnebo regnmark*Födelseår och födelseort: *1874. Tönnebo*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här- om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplan- kor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter om- nämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

Frågor:

7. Hur benämnes den person, som vid skördens inbärgning bringar sädeskärvarna (nekarna, banden) över logbalken (skiftet) in i det utrymme, där den otröskade säden skall förvaras?
8. Vad kallas den, som lämnar kärvarna vidare till den person, som lägger kärvarna i ordning i nämnda utrymme?
9. Vad kallas den person som lägger kärvarna i ordning?
10. Fingo även kvinnor eller minderåriga deltaga i detta arbete och i så fall på vilken plats i arbetskedjan?
11. Använde någon av dessa personer något redskap i arbetet? Vad kallades detta och av vad material var det? Beskrivning!
12. Har det använts tjugor eller krokar *enbart av trä* vid skördens inbärgning? När? Beskrivning och benämning!
13. Känner Ni till benämningen »lo(g)katt» eller »lakatt»? Vad betecknade den? Har den möjligtvis haft mer än en betydelse?
14. Vad vet Ni om plejla(prägla)visan, plejladansen, lo(g)-visan, plejlarnas sång på logen?
15. Känner Ni ordet »stabbe» (»sto») eller sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?
16. Känner Ni ordet »stäle» el. sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?

Svar:

Fråga 1.

Härdes hem från åkern med hästvagn, så kallad (Bönaregn) som drags med Kor. Oxar. Häst, och efter jordbrukets storlek, mindre jordbruk, drags hem grädan, med en så kallad (Hönagga) eller på en köstakevagn, som gick på två hjul.

Fråga 2.

Detta utrymme kallade kamgata eller logata.

Fråga 3.

Som underlag i kamgatan, var mestadels, Tuna enhuskar, som var ^{de} mot åkorna, såsom får att mäs a° iättor, vilka var iättor för dom nassa barren, eller (gräna.)

Fråga 4.

Omkring 70-80. år tillbaka var det mest med lera till gator i lagens senare härjades med plankgator, och nu är det utslutande cementgator.

Fråga 5.

Det var alltid logback eller skyfflesnagg vid båda sidor om Träsklogen, det var nödvändigt för den uttjäskade säden skulle kastas, för att få den rensad, sedan den ppejlattjäskade halmen var upprätt, skyffledes säden till den ena ändan på logen, när säden skulle rivas sätte man sig på en pelt, med en hemmagjord träskyffel i handen och kastade

partigt säden till den andra änden på logen,
då föll säden längst bort, och agnar och anskräde
stannade närmare, på så sätt rannsades säden
för en 80-90, på seden. Den som utförde detta
arbete kallades (Kastare)

Fråga 6.

Tröskningsförhållandena har ändrat mycket.
på senaste tiden, Färdiga tröskverken kallas stift-
verk som drags med handkraft, senare blev
det en Tuskaplad (vandring) eller hästvandring
som drags runt om, med oxar eller hästar,
senare engströskan, som drags med englakornor
med Traktar eller elektriska.

Fråga 7.

Den som kastar nekarna över laghatten in i
korngolvet kallas anlatare

Fråga 8.

Den person som tar mot nekarna och kastar
vidare kallas för (nekarskåpar)

Fråga 9.

Den som lägger nekarna i ordning kallas Ställläggare

Fråga 10.

Både kvinnor och män hjälpte till, ant efter som
det var långt att transportera nekarna

Fråga 11-12

Man fygade användes, för det mesta fogs me-
karna med händerna, fygare som var färdig-

gjorda en trägen, med två glaser liknade
nutida tjugar, benämning (tjua) även grepar men
med tre spetsar på benämning (grejber)

Fråga 13.

Benämningen lokat, färdkom vid handtjörning
med slaga (pläjar) när någon kom in på
logen till tiörkkaulama, när frågan om skall du
smaka lokat, gick till så var en tiörkkaulama
tag med slagan eller (pläjar) om naektar på
den herökande och klände till.

Fråga 14-15-16.

Phjla visar, eller tilsnande kommer jag i i håg
Stakke, stäle, benämningarna korned, fört när
man börja med intäggning av säden, stället
mekerna med hemmen uppåt. (den ända som exen
sitter på) mot karendra, fortsätter så rundt om.)
När efter som man får in grödan i logolust så
blir det ardet (säestabben.)

29
82

Uppgifterna hänföra sig till

Landskap: *Bohuslän*

Härad: *Bohuslän*

Socken: *Bohuslän* 204/116 b

Uppteckningsår: *1949*

Uppgifterna lämnade av

Namn: *Jonas Olofsson Johansson*

Adress: *Lundens plankuggeri, Bohuslän*

Födelseår och födelseort: *1869 Klättelyngen, Bohuslän*

Folklivsarkivet i Lund beder Eder härmed vara vänlig besvara nedanstående frågor, vilka ha sammanhang med grödans inbärgning i äldre tid. Särskilt äro vi angelägna att få veta benämningar och namn på ortens dialekt. Saknar Ni själv kännedom här- om, äro vi tacksamma, om Ni vill utfråga äldre personer, vilkas namn, ålder och födelseort i så fall böra uppges. Angiv vad som gäller äldre förhållanden och vad som ännu existerar. Numrera svaren efter frågorna.

Frågor:

1. Hur transporteras grödan hem från åkern?
2. Huru benämnes på Eder ort det utrymme i uthusbyggnaden, där den otröskade grödan förvaras? Finns mer än en benämning för detta utrymme?
3. Utgöres golvet i detta utrymme av bara marken, eller är det byggt av särskilt material?
4. Består golvet i logen, där säden slagtröskades, av träplan- kor, lera eller cement?
5. Finns logbalk (skifte) mellan trösklogen och det utrymme där den otröskade grödan förvaras?
6. Har någon förändring av de i föregående punkter om- nämnda förhållanden inträffat under senare tid (t. ex. under de sista 100 åren)? I så fall när och av vilken orsak (t. ex. ändrade tröskningsförhållanden)?

Svar:

*Drögs in på Lövången (här)
närmast logan, korgolvet, där näst
läst (läst)*

Bara marken

*I de flesta fall av lera, i sista
fall träplank
Ja, logbalken (logbalk)*

Frågor:

M18843 77

Svar:

7. Hur benämnes den person, som vid skördens inbärgning bringar sädeskärvarna (nekarna, banden) över logbalken (skiftet) in i det utrymme, där den otröskade säden skall förvaras?
8. Vad kallas den, som lämnar kärvarna vidare till den person, som lägger kärvarna i ordning i nämnda utrymme?
9. Vad kallas den person som lägger kärvarna i ordning?
10. Fingo även kvinnor eller minderåriga deltaga i detta arbete och i så fall på vilken plats i arbetskedjan?
11. Använde någon av dessa personer något redskap i arbetet? Vad kallades detta och av vad material var det? Beskrivning!
12. Har det använts tjugor eller krokar enbart av trä vid skördens inbärgning? När? Beskrivning och benämning!
13. Känner Ni till benämningen »lo(g)katt» eller »lakatt»? Vad betecknade den? Har den möjligtvis haft mer än en betydelse?
14. Vad vet Ni om plejla(prägl)visan, plejlanssen, lo(g)-visan, plejlarnas sång på logen?
15. Känner Ni ordet »stabbe» (»sto») eller sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?
16. Känner Ni ordet »stäle» el. sammansättningar därmed? Vilka och vad betecknade de?

7/ Stabbläggaren

12/ Ja, namnen skändas dock. 1870.
 13/ Dess betydelse oklar, om lo. el.
 Bero sprang i vägen vid liöskning
 de. men att det skulle ja. vara
 på "lokatten", man tog då plejlan
 i båda ändar, och trädde den
 över halsen på den som skulle
 bestraffas och klände till.
 15/ Stabben kallas den inbärgade
 grödan. så länge den inte är
 liöskat.